

РЕШЕНИЕ

№ 71

гр. ХАСКОВО, 17.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ХАСКОВО, IV-ТИ СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: АННА ВЛ. ПЕТКОВА

при участието на секретаря ЖУЛИЕТА М. ДЕЛЧЕВА
като разгледа докладваното от АННА ВЛ. ПЕТКОВА Търговско дело № 20215600900110 по описа за 2021 година

Делото е образувано по искова молба от Ж. Й. Г. от град Любимец, с която се предявяват срещу ЗАД „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ АД - София обективно съединени иски с правно основание чл. 432 ал. 1 вр. чл. 429 ал. 1 т. 1 КЗ, във връзка с чл. 45 от ЗЗД и чл. 429 ал. 3 изр. второ от КЗ вр. чл. 86 от ЗЗД. Ищцата претендира сумите: 30000 лева – обезщетение за неимуществени вреди, настъпили в резултат на ПТП, реализирано на 03.10.2019 година, ведно със законните лихви върху тази главница от 08.02.2020 година до окончателното разплащане; 1872,36 лева – обезщетение за имуществени вреди от същото ПТП, ведно със законната лихва върху тази главница, за периода от 08.02.2020 година до окончателното разплащане. Претендират се и направените в съдебното производство разноски, както и възнаграждението на адвоката по чл. 38 от ЗАдв.

Ищцата твърди, че пострадала при ПТП, реализирано на 03.10.2019 година при следната фактическа обстановка: На 03.10.2019 година, около 16:40 часа, в град Любимец, А. Н. управлявала лек автомобил марка „****“, модел „*****“, с рег. № *****, по ул. „Отец Паисий“. Приближавайки кръстовището с ул. „Цар Симеон“, в близост до бензиностанция „НОВА-К“ поради недостатъчно упражнено внимание към уязвимите участници в движението, блъснала пресичащата в този момент пешеходка Ж. Г.. Последната пресичала платното на ул. „Отец Паисий“, като посоката □ на придвижване била от дясно на ляво спрямо посоката на движение на лекия

автомобил, т.е. тя искала да пресече пътното платно от страната на бензиностанция „НОВА-К" към намиращият се отсреща „Магазин за 1 лев". След пътния инцидент пострадалата била откарана и приета по спешност в „МБАЛ-Хасково" АД . След направените □ редица прегледи, изследвания и рентгенографии, била поставена окончателна диагноза: счупване (фрактура) с разместване на костите на лявата подбедрица. На 04.10.2019 година ищцата била подложена на оперативна интервенция, при която в спешен порядък □ било е извършено „открито наместване на фрактура с вътрешна фиксация, тибия и фибула". Престоят на ищцата в „МБАЛ Хасково" АД продължил до 10.10.2019 година, когато последната била изписана. След това ищцата продължила лечението си в домашни условия, при спазването на строг хигиенно-диетичен режим, като в продължение на месец и половина придвижването □ било много трудно и изисквало чужда помощ. От получената фрактура ищцата изпитвала силни болки, поради което □ се налагало постоянно да приема обезболяващи. Лечебният и възстановителният период на ищцата продължил около 1 година. Според лекарските прогнози болките, които ищцата изпитвала, щели да намалят интензивността си, но имало вероятност да останат доживот при влошаване на времето и физическо натоварване. Отделно от това липсвала сигурна прогноза - дали обемът на движенията в областта на фрактурата ще се възстанови напълно. В резултат на преживяното ПТП здравословното състояние на ищцата се влошило и това дало отражение и на психиката □. Вследствие на изживения шок тя се оплаквала от понижено настроение, тревожност, връщане към спомена за злополуката, нарушения на съня и вниманието. Допълнително се тревожила за това, че няма да се възстанови напълно и постоянно ще бъде в тежест на близките си.

Във връзка с лечението си до момента, ищцата направила разходи в общ размер на 1872,36 лева за заплащане на заключващи плаки, медикаменти и потребителски такси в лечебното заведение. За въпросните разходи пострадалата разполагала със следните счетоводни документи: Фактура № 1000051010/04.10.2019 г., издадена от „МБАЛ - ХАСКОВО“ АД, на стойност 1 700 лв., касаеща разход за заключващ тибиаден пирон за подбедрица, придружена с фискален бон; Фактура № 0070002643/10.10.2019 г., издадена от „ГАЛЕН 2009“ ЕООД, на стойност 131.76 лв., касаеща разход за медикаменти, придружена с фискален бон; Фактура № 1000051148/10.10.2019 г., издадена от „МБАЛ - ХАСКОВО“ АД, на стойност 40.60 лв., касаеща разход за потребителска такса, придружена с фискален бон.

Ищцата се позовава на Констативен протокол за ПТП с пострадали лица №14/03.10.2019 по описа на РУ на МВР-Свиленград и твърди, че виновният за процесното ПТП и причинените ☐ вреди бил водачът на лек автомобил марка „****“, модел „****“, с рег. № ***** А. Н. . Последната попадала в кръга на лицата, чиято отговорност за причинени вследствие на ПТП вреди се покривала от застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, сключена с ответника-застраховател по застрахователна полица № BG/03/118002925999, валидна от 09.10.2018 година до 08.10.2019 година . Поради това тя предявила пред дружеството-ответник претенция за изплащане на застрахователно обезщетение, във връзка с която била образувана преписка по щета № 5294/07.11.2019 година, но ответникът не заплатил обезщетението по доброволен път до края на срока по чл. 496 ал.1 от КЗ – 08.02.2020 година.

Поради това, на основание чл. 432 ал. 1 КЗ насочва претенциите си за изплащане на застрахователно обезщетение за претърпените от нея имуществени и неимуществени вреди пряко към застрахователя на виновния водач, а именно дружеството-ответник. Претенциите за обезщетения са съединени с тези за обезщетение за забава по чл. 86 ЗЗД. Ищцата претендира законни лихви върху двете главници считано от 08.02.2020 година – датата на която бил изтекъл тримесечният срок по чл. 496 ал. 1 вр. ал. 3 т. 1 КЗ. На основание чл. 127, ал. 4 ГПК ищцата посочва банкова сметка за изпълнение на паричното задължение.

В срока по чл. 367 ал. 1 ГПК ответникът подава писмен отговор. Заема становище за неоснователност на предявените искове. Оспорва твърдението на ищцата, че вина за настъпилото ПТП и причинените увреждания има само водач на лекия автомобил А. Н.. Настоява, че в представените документи към исковата молба нямало еднозначни и конкретни доказателства - пострадалата пешеходка Ж. Г. къде точно се намирала на пътното платно непосредствено преди ПТП и какво било поведението ☐ на пътя. Тя вероятно се намирала на пътното платно на място, което не било изрично обозначено за пресичане, движение и/или стоене, защото били налице данни от документите от воденото наказателно производство, че ПТП било настъпило в район, който не бил предназначен за пресичане. Вероятно пешеходката не проявила и нужното внимание на пешеходец на пътното платно и се появила на пътя изненадващо и неочаквано за водача. В тази връзка било вписаното в Протокола за ПТП обстоятелство, че и на пешеходката е издаден АУАН за неправомерно поведение и нарушение за Закона за движение по пътищата. Освен това, била налице възможност изненадващото поведение и мястото на движение/стоене на пътното платно от страна на Ж. Г. да е причина за настъпилото ПТП. Съществувала обоснована възможност същата да се е

намирала на самото пътно платно неправомерно, без достатъчна за водача видимост. Нямащо еднозначни доказателства - пешеходката да е била извън платното за движение при настъпването на ПТП. Липсвали категорични доказателства, установяващи виновно поведение или нарушение на правилата за движение на водача на МПС „**** *****“. С тези доводи ответникът въвежда възражение, че е налице случайно деяние от страна на водача на МПС, поради което отговорността на застрахователя не следва да бъде ангажирана.

Алтернативно прави възражение за съпричиняване при значителен принос на пострадалата. В тази насока ответникът твърди, че пострадалата вероятно неочаквано за водача се намирала на пътното платно в непосредствена близост до автомобила, при ограничена видимост за водача. С това тя нарушила правилата по чл. 113, ал. 1 и чл. 114 от Закона за движението по пътищата, а именно - при пресичане на платното за движение пешеходците са длъжни да преминават по пешеходните пътеки при спазване на следните правила: преди да навлязат на платното за движение, да се съобразят с разстоянията до приближаващите се пътни превозни средства и с тяхната скорост на движение; да не удължават ненужно пътя и времето за пресичане, както и да не спират без необходимост на платното за движение; да не преминават през ограждения от парапети или вериги; забранено е пешеходците да навлизат внезапно на платното за движение, както и да пресичат платното за движение при ограничена видимост. В тази връзка ответникът настоява, че не са изяснени в достатъчна степен обстоятелствата и механизъм на настъпване на произшествието, които оспорва. Моли за намаляване на обезщетението на основание чл. 51, ал. 2 от Закона за задълженията и договорите, поради принос на пострадалата. Следващото възражение на ответника е за завишен размер на претендираното обезщетение. Оспорва претенцията за лихва 08.02.2020 година. Настоява, че за лихви е задължен единствено прекият делинквент. Освен това твърди, че е налице забава на кредитора по отношение на плащането, както и че застрахователят не дължал лихва по чл. 409 от КЗ. С тези и останалите доводи, изложени в отговора, прави искане за отхвърляне на предявените искове изцяло и за присъждане на деловодни разноски.

В срока по чл. 372 ал. 1 ГПК ищцата подава допълнителна искова молба. Оспорва въведените от ответника възражения и доводи. Настоява, че въпросът относно вината на водача на лекия автомобил А. Н. бил разрешен с влязло в законна сила решение, постановено по АНД № 299/2019 година по описа на РС-Свиленград. Освен това, приложими били постановките на Тълкувателно решение № 28/28.11.1984 година по н.д. № 10/1984 година на ОСНК на ВКС относно момента на настъпване на опасност за движението. Счита, че размерът на претендираното обезщетение е съобразен с практиката на съдилищата при присъждане на обезщетения на пострадали от ПТП лица и икономическата обстановка в страната. А дължимостта на обезщетението за забава при изплащане на обезщетението се урежда от разпоредбата на чл.

497 ал. 1 т. 2 от КЗ.

В срока по чл. 373 ал. 1 ГПК ответникът не подава отговор на допълнителната искова молба.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в съвкупност, във връзка с доводите на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

С решение № 10/31.05.2021 година, постановено по АНдело № 299/2021 година по описа на Районен съд – Свиленград, влязло в законна сила като необжалвано на 16.06.2021 година, А. Ю. Н. е призната за виновна в това, че на 03.10.2019 година по улица "Отец Паисий" в посока към кръстовището с улица "Цар Симеон" в град Любимец, област Хасково, при управление на лек автомобил марка "*****", модел "*****" с държавен регистрационен № ***** нарушила правилата за движение - чл. 5, ал. 2, т. 1 от Закона за движението по пътищата – "Водачът на пътното превозно средство е длъжен да бъде внимателен и предпазлив към уязвимите участници в движението, каквито са пешеходците..." и чл. 20, ал. 2, изречение второ от Закона за движението по пътищата - "Водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението" и по непредпазливост причинила на Ж. Й. Г. средна телесна повреда - трайно затруднение в движението на левия крак, изразяваща се в счупване на костите на лявата подбедрица - престъпление по чл. 343, ал. 1, б. "б", вр. чл. 342, ал. 1 от НК, поради което и на основание чл. 78а от НК е освободена от наказателна отговорност с налагане на административно наказание.

Анализирайки изложената в мотивите на наказателния съд фактическа обстановка и съпоставяйки я със събраните по настоящото дело доказателства, съдът приема следните обстоятелства и механизъм на ПТП: На 03.10.2019 година, след обед, около 16.00 часа обвиняемият А. Ю. Н. пристъпила към управление на лек автомобил марка „*****“, модел „*****“ с държавен регистрационен № *****. Движила се в град Любимец, област Хасково, по улица „Отец Паисий“ в посока кръстовището с улица „Цар Симеон“, с намерение да извърши ляв завой. По същото време в северната част на улица „Цар Симеон“ в посока към кръстовището с улица „Отец Паисий“ по средата на десния тротоар на улица „Отец Паисий“ се движела ищцата Ж. Й. Г., като целта ☐ била да отиде до магазина за 1 лев, входът на който се намира срещу бензиностанция „НОВА-К“. Наближавайки

бензиностанцията, водачът А. Н. управлявала автомобила със скорост около 25-30 км/ч, имала пълна видимост към ситуацията на тротоара отдясно на пътното платно и това ѝ позволило да възприеме движението на пешеходеца Ж. Г. - последната в този момент се намирала от дясната страна на лекия автомобил. Водачът А. Н. включила ляв мигач за завиване на ляво по улица „Цар Симеон” и продължила движението напред към мястото за завиване. През това време ищцата Г. спряла на тротоара на около 0.40 м в дясно от десния край на платното за движение на улица „Отец Паисий” с лице към улицата и с гръб към бензиностанция „НОВА-К”. С леко обръщане на ляво и с бавни малки крачки (около 30 см) пешеходката тръгнала косо към края на платното за движение. Изчакала да премине лекия автомобил, движещ се по улицата от дясната ѝ страна, стъпила на бордюра и предприела пресичане на платното за движение пред автомобила, управляван от водача Н., от дясно на ляво спрямо посоката му на движение. Слизайки от бордюра на пътното платно с първа крачка с левия крак, Г. направила втора по-малка крачка с десния крак и в момента, в който повдигнала левия крак и го изнесла напред за трета крачка, възникнал удар с процесния автомобил, управляван от водача Н., която в този момент започнала да завива наляво. Усещайки удара в дясната предна странична част на автомобила в зоната на предната дясна врата и долна задна част на предния десен калник, Н. първоначално решила, че се касае за повреда на гумата. Веднага след като завършила завоя наляво по улица „Цар Симеон”, тя спряла вдясно по улицата, слезла от автомобила и предположила, че е възможно приготвящата се за пресичане пешеходка, която е била забелязала, да се е ударила в нейния автомобил. Направило ѝ впечатление, че по улицата започват да спират автомобили, тръгнала към мястото, където е чула удара и там възприела на тротоара да лежи странично по гръб Ж. Г. - с краката към пътното платно, а ръцете - скръстени пред себе си.

На мястото на ПТП е пристигнал дежурният автопатрул към Участък – Любимец, както и екип на ЦСМП, филиал – Свиленград. Пострадалата Г. е била откарана в МБАЛ - Хасково, където е била приета за лечение. Срещу водача Н. е бил съставен Акт за установяване на административно нарушение (АУАН) серия ГА с № 57733/03.10.2019 година за констатираното нарушение на чл. 116 от ЗДвП, а срещу пострадалата Ж. Й. Г. - АУАН серия ГА с № 57734/03.10.2019 година за констатираното нарушение на чл. 114, т. 1 от ЗДвП - навлизане внезапно на платното за движение.

В мотивите към решението си наказателният съд приема, че вследствие

на настъпилото пътно-транспортно произшествие пешеходецът Ж. Й. Г. е получила счупване на костите на лявата подбедрица, с което □ е причинено трайно (за повече от 30 дни) затруднение в движението на левия крак по смисъла на чл. 129 от НК.

По делото е назначена и изслушана комплексна съдебно-медицинска и автотехническа експертиза, заключението на която съдът възприема изцяло като пълно, компетентно, обективно и безпристрастно. Изводите на експертите относно механизма на ПТП се препокриват с тези на наказателния съд, изложени в мотивите към решението по АНД № 299/2021 година на РС-Свиленград, както и извода, че полученото от ищцата телесно увреждане е в пряка причинно-следствена връзка с процесното ПТП. От автотехническата част на експертизата става ясно, че преди да стъпи на пътното платно, пешеходката е спряла на тротоара пред бензиностанция „Нова-К“, огледала се е наляво и надясно и тръгнала да пресича напречно ул. „Отец Паисий“. По дължината на ул. „Отец Паисий“ няма пешеходна пътека, т.е. тя е пресичала на неустановено за това място. Според в.л., предвид времето на пресичането – дневна светлина при нормална видимост, липса на каквито и да било препятствия, ограничаващи тази видимост, Ж. Г. е имала възможност да възприеме движението на приближаващия се към нея от ляво лек автомобил (управляван от Н.). От друга страна – и водачът Н., при все същите условия на пътя е имала пряка видимост към пешеходеца Г., следователно е могла да забележи на кое точно място на платното се намира Ж. Г.. Повече от това, в.л. приема, а този му извод намира опора в гласните доказателства, събрани по настоящото дело, че водачът Н. не само е могла, но и е видяла пешеходеца Г., т.е. тя е имала техническата възможност да предотврати ПТП. При разпита в с.з. вещото лице Х. пояснява, че думата „внезапно“, използвана в полицейския протокол за ПТП, не отразява реалното положение на нещата. Движението на пешеходката е било заснето от намираща се в близост видеокамера и снимките от нея са позволили детайлното проследяване на движението на пешеходката непосредствено до момента на сблъсък с процесния автомобил. Ж. Г. е пресичала съвсем спокойно, а не внезапно – общо три крачка за три секунди, което предвид възрастта на Ж. Г. не е внезапно, а нормално пресичане. От друга страна, от снимките се е виждало, че водачът Н. е била отклонила траекторията на движението на автомобила още предварително, приготвяйки се да завива наляво по улицата след кръстовището. Вещото лице е категорично, че мястото на съприкосновението

между частите на лекия автомобил (дясно-странично) и тялото на Ж. Г. се дължи на взаимните им положения в момента на удара, но не дава основание за извода, че пешеходката се е блъснала в автомобила.

Вещото лице съдебен лекар отрича наличието на основание да се приеме, че предходните здравословни страдания на ищцата са станали причина или поне допринесли за настъпване на процесния резултат. В.л. обяснява, че действително ищцата страда от съдово-мозъчна болест, но е на поддържаща терапия и няма данни да е имала когнитивни разстройства в момента на инцидента, респ. нейните предходни заболявания да са я направили неспособна и неадекватна в момента на ПТП.

От медицинската част на КСМАТЕ става ясно, още, че непосредствено след получаване на травмата – счупване на костите на лявата подбедрица, е извършена операция – открито наместване и вътрешна фиксация с метално тяло. След това на два пъти е провеждана рехабилитация в специализирана болница в град Любимец. Възстановителният процес при ищцата, по отношение на физически труд е продължил 7-8 месеца, а за нефизически труд – 5-6 месеца. През това време пострадалата се е нуждаела от чужда помощ при обслужването □. Към момента състоянието на Ж. Г. не е напълно възстановено. Тя продължава да изпитва спонтанни болки и болки при ходене. Металното фиксиращо тяло не е извадено поради нежелание на самата пострадала и страха от нови силни болки. В същото време, нишковидният белег от операцията не загрозява външния вид на пострадалата. Относно направените от ищцата разходи за лечение, вещото лице заключава, че претендираните такива, по вид и размер, са били необходими и относими с оглед необходимостта от лечение и възстановяване на здравето □. В устния доклад в.л. Е. добавя, че изваждането на металното тяло, поставено в момента на операцията за наместване на костите, не е задължително, а е предоставен избор на пациента, тъй като се касае за нова оперативна интервенция под упойка.

Наличието на застрахователно правоотношение по отношение на лек автомобил марка „****“, модел „****“, с рег. № *****, не се отрича от ответника и се доказва от извършена проверка за сключена застраховка „Гражданска отговорност“ с ответника-застраховател по застрахователна полица № BG/03/118002925999, валидна от 09.10.2018 година до 08.10.2019

година.

Няма спор по делото относно това, че ответникът не е заплатил на ищцата обезщетение за претендираните неимуществени вреди в образуваното пред него, по искане на ищеца с правно основание чл. 380 от КЗ, производство.

В хода на исковото производство са събрани гласни доказателства. Разпитана в качеството на свидетел делинквентът А. Ю. Н. потвърждава, че в пълен обем е възприела намирането на пешеходката Г. на тротоара отдясно на пътното платно, по което се е движила. Тъй като е имала намерение да извърши маневра завой наляво, вниманието ѝ е било насочено към кръстовището и значимите за маневрата ѝ моторни превозни средства. Тя е забелязала пешеходката на тротоара, но не е обърнала внимание на последващото ѝ движение в посока към автомобила ѝ. Така и не е разбрала – дали тя е ударила пешеходката със страничната част на автомобила си или пешеходката се е блъснала сама в колата. Свидетелят потвърждава, че се е движила с много ниска скорост и не е нямало никакво ограничаване на видимостта към пешеходката. Забелязала е пешеходката, но не я е възприела като опасност, като отдала приоритет на движещите се пред нея, зад нея и насреща коли – движението е било интензивно. Показанията на св. Н. намират опора в събраните по делото писмени доказателства и заключението на КСАТМЕ, поради което съдът ги кредитира. Твърденията на св. Н. за това, че пешеходката Г. се е движила много бързо, не влизат в противоречие със заключението на експертите в тази част. Св. Н. добросъвестно признава, че е наблюдавала движението на пешеходката само докато последната е била на тротоара, но не и след като е стъпила на пътното платно, а заключенията на автоексперта за нормални, спокойни три крачки на Ж. Г. се отнасят за поведението ѝ вече при навлизане на платното за движение и върху него.

В подкрепа на твърденията си за претърпени болки и страдания във връзка с процесния инцидент, ищцата ангажира гласни доказателства. Така, от показанията на св. Трендафил Гочев – син на ищцата, става ясно, че след инцидента тя била приета за лечение в болница, където пролежала една седмица. След това била изписана вкъщи и там той я заварил – обездвижена, на легло, гипсирана, на памперси и обезболяващи. 25 дни ищцата останала при нейна дъщеря, което било предизвикано от необходимост жилището на

Ж. Г. да бъде пригодно към нейното състояние. Преди инцидента ищцата била напълно самостоятелна, дейна, поддържала сама дома си, двора с градината и две оранжерии. След първоначалния възстановителен период, продължил до м. декември 2019 година, се наложило провеждане на рехабилитации, за да се учи отново да ходи и да използва крака си, през това време – до м. декември приемала обезболяващи лекарства и била практически обездвижена. Първоначално тя използвала проходилка, ходила до тоалетна в инвалидния стол. И до настоящия момент използвала подлакътник, без който не можела да се движи, но и при все това се движила много бавно. Свидетелят твърди, че ищцата е отказала да се подложи на операция по отстраняване на металния фиксатор по съвет на лекар и с оглед напредналата □ възраст. Сега се страхувала от коли, да излиза на главния път, страхувала се да стъпи на крака си – за да не повреди металния фиксатор, изпитвала болки при промяна на времето. Показанията на свидетеля намират опора в представената и приета по делото медицинска документация, съставена във връзка с лечението на ищцата след процесния инцидент.

В подкрепа на твърденията си за понесени имуществени вреди под формата на разходи за лечение, ищцата представя и са приети като доказателства фактури за закупени медикаменти, медицински консумативи и болничен престой на обща сума 1872,36 лева, както следва: Фактура № 1000051010/04.10.2019 г., издадена от „МБАЛ - ХАСКОВО“ АД, на стойност 1 700 лв., касаеща разход за заключващ тибиаден пирон за подбедрица, придружена с фискален бон; Фактура № 0070002643/10.10.2019 г., издадена от „ГАЛЕН 2009“ ЕООД, на стойност 131.76 лв., касаеща разход за медикаменти, придружена с фискален бон; Фактура № 1000051148/10.10.2019 г., издадена от „МБАЛ - ХАСКОВО“ АД, на стойност 40.60 лв., касаеща разход за потребителска такса, придружена с фискален бон.

По делото е представен и приет като доказателство Констативен протокол за ПТП с пострадали лица № 14/03.10.2019 по описа на РУ на МВР-Свиленград. При обсъждане на обстоятелствата и причините за ПТП полицейските органи приемат, че „ А. Ю. Н....не е била внимателна и предпазлива, вследствие на което удря с предната си дясна част на МПС внезапна изскачаща пешеходка Ж. Й. Г....От удара е пострадала пешеходката...“.

При така установената фактическа обстановка съдът достигна до следните изводи:

Изложеното от ищеца в обстоятелствената част на исковата молба сочи на предявени в условията на обективно кумулативно съединяване преки иски на увреденото лице срещу застрахователя на делинквента, сключил с него задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“. Първият главният иск е с правно основание чл. 432 ал. 1 вр. чл. 429 ал. 1 т. 1 КЗ във връзка с чл. 45 от ЗЗД и е за неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени болки, страдания, емоционални промени и занижено самочувствие, както и такива, които ищцата продължава да търпи и ще търпи в бъдеще, в размер на 30000 лева. Вторият главен иск е за сумата 1872,36 лева – имуществени вреди, представляващи разходи за лечение, за болничен престой и за закупуване на медицински пособия. И двата иска са съединени с претенциите за законни лихви върху главниците, считано от 08.02.2020 година – датата, за която ищцата счита, че е изтекъл срокът за произнасяне от страна на ответника по предявената пред него щета, до окончателното разплащане. Претенцията за законните лихви е такава за обезщетение за забавено плащане с правно основание чл. 429 ал. 3 изр. второ от КЗ вр. чл. 86 от ЗЗД и има характера на акцесорен иск, обективно кумулативно съединен с главния. Претендират се и деловодни разноски за исковото производство и присъждане на адвокатско възнаграждение за оказана на ищцата безплатна правна защита и съдействие.

На твърденията на ищеца ответникът противопоставя възражение, че е налице случайно деяние от страна на водача на МПС, поради което отговорността на застрахователя не следва да бъде ангажирана. В тази насока твърди, че изключително поведението на пешеходката е станало причина за пътния инцидент, а от там и настъпилия резултата. Алтернативно прави възражение за съпричиняване при значителен принос на пострадалата поради нарушаване на правилата по чл. 113, ал. 1 и чл. 114 от Закона за движението по пътищата и моли за намаляване на обезщетението на основание чл. 51, ал. 2 от Закона за задълженията и договорите. Намира претендираното обезщетение за значително завишено. Оспорва претенциите за лихви с довода, че такива са дължими само от прекия делинквент. Освен това твърди, че е налице забава на кредитора по отношение на плащането, както и че застрахователят не дължал лихва по чл. 409 от КЗ. Претендира присъждане на деловодни разноски.

Отговорността на застрахователя за обезщетяване на третото увредено лице е договорна, тъй като произтича от сключения между него и прекия причинител на вредата договор за застраховка „гражданска отговорност“, с

който е застрахована деликтната отговорност на водача на моторното превозно средство. Затова отговорността на застрахователя е обусловена и функционално свързана с деликтната отговорност на застрахования.

Допустимостта на прекия иск против застрахователя е обвързана с наличието на започната процедура по доброволно уреждане на отношенията между пострадалия при ПТП и застрахователя по задължителна застраховка "Гражданска отговорност на автомобилистите" и изтичането на тримесечен срок от предявяването на претенцията пред застрахователя или пред негов представител - чл. 498, ал. 3 от КЗ. С оглед представените по делото доказателства – изпратената до ответника и получена от него по поща (за което не се спори) претенция, съдът приема за доказано обстоятелството, че ищецът е предявил претенцията си за изплащане на застрахователно обезщетение пред застрахователя-ответник, но споразумението не е постигнато, респективно застрахователят доброволно не е заплатил обезщетение в срока по чл. 496 КЗ и досега.

Съобразно разпоредбата на чл. 300 от ГПК е изключена преценката на доказателства относно факти, чието осъществяване е установено с влязла в законна сила присъда и е недопустимо преразглеждане на въпросите, свързани с това – дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на дееца. В случая постановеното решение по чл. 78а от НК има силата и характера на такава присъда. Обвързващ е изводът на наказателния съд, че телесните повреди на пострадалата Ж. Г. са причинени противоправно и виновно от А. Ю. Н., при процесното пътно-транспортно произшествие, реализирано при управление на лек автомобил марка „****“, модел „*****“, с рег. № *****.

За да бъде уважен предявеният иск е необходимо да се установи кумулативното наличие на предвидените пет законови предпоставки, а именно: извършено деяние, противоправност на същото, настъпили вреди, причинна връзка между противоправното деяние и вредоносния резултат и вина, както и валидно застрахователно правоотношение между ответника-застраховател и делинквента по договор за застраховка Гражданска отговорност. Съгласно разпоредбата на чл. 45, ал. 2 от ЗЗД при извършено непозволено увреждане вината на делинквента се предполага до доказване на противното.

От събраните по делото доказателства настоящият състав намира да е налице осъществено противоправно деяние от страна на водача на лек

автомобил марка „****“, модел „****“, с рег. № ***** А. Ю. Н., която е нарушила правилата за движение по пътищата, както следва: чл. 5, ал. 2, т. 1 от Закона за движението по пътищата – "Водачът на пътното превозно средство е длъжен да бъде внимателен и предпазлив към уязвимите участници в движението, каквито са пешеходците..." и чл. 20, ал. 2, изречение второ от Закона за движението по пътищата - "Водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението."

Безспорно е установено по делото с писмените доказателства, заключението на комплексната експертиза, онагледено със скица и показанията на св. А. Н., че в основата на пътния инцидент стои проявеното от последната невнимание по отношение на пешеходката Г.. Категорично е установено, че водачът на увреждащия автомобил не само е забелязала движещата се по тротоара пешеходка, но дори и известно време е наблюдавала движението □ – с оглед показанията на св. Н., че пешеходката се движила много бързо. След това, обаче, водачът Н. е пренебрегнала пешеходеца и се е концентрирала върху извършването на замислената от нея маневра завои на ляво и, съответно, е поставила в центъра на вниманието си моторни превозни средства, участващи в движението по пътното платно. Така последващите действия на пешеходеца Г., а именно – слизането от тротоара и правене на три крачки в посока към нейния автомобил, са останали извън вниманието на А. Н., което именно е станало причината – дясната странична част на колата и тялото на пострадалата да влезнат в съприкосновение, в резултат на което е причинена процесната телесна увреда на пешеходката. Съдът не полага в основата на решението си констатацията на полицейските органи, съставили констативния протокол за ПТП от 03.10.2019 година, в частта относно начина, по който се е движила пешеходката по пътното платно. Протоколът има материална доказателствена сила само за факти и обстоятелства, пряко възприети от длъжностното лице-съставител на протокола, а обстоятелствата непосредствено в момента на сблъсъка не спадат към тях. В противовес на тази констатация е заключението на КСАТМЕ, което е базирано на надеждни доказателства – снимките от видеокамерата, монтирана в близост до мястото на ПТП. Видеоматериалът е дал възможност на в.л. детайлно, до секунди да възприеме и опише поведението на пешеходката от момента на слизането от тротоара до момента

на сблъсъка с автомобила на А. Н.. И съдът възприема изцяло извода на вещото лице Х. за това, че три крачки за три секунди не е забързан, а напълно нормален ход на пешеходеца. От тук, пешеходката не е била в никакъв момент непредвидима и непреодолима опасност за водача Н.. Последната е била длъжна през цялото време да наблюдава с внимание поведението на най-уязвимия участник в движението – пешеходеца и при възникнала опасност от сблъсък – да намали скоростта на управляваното МПС или дори да спре, така че да избегне настъпването на удара. Водачът А. Н. не е изпълнила тези си задължения, произтичащи от посочените текстове на ЗДвП и това бездействие е довело до ПТП, от което е настъпила средната телесна повреда на пострадалата, както е посочено в заключението на комплексната експертиза: счупване на костите на лявата подбедрица, с обичаен срок за възстановяване около 7-8 месеца по отношение на физически труд и 5-6 месеца за нефизически труд. Съдът приема, че поведението на пешеходката също не е било правомерно, но не и до степен, която да обуслови извода за наличие на случайно деяние по отношение на водача Н..

С оглед гореизложеното съдът приема, че не е оборена презумпцията по [чл. 45, ал. 2 от ЗЗД](#). Ангажирането на наказателната или административно-наказателната отговорност на делинквента не се явява задължителна предпоставка за реализиране отговорността на застрахователя по чл. 432 КЗ. Постановяването на осъдителната присъда, респ. решение по чл. 78а от НК единствено позволява приложението на чл. 300 ГПК и така улеснява доказването на ищцовата претенция. Но иначе, според възприетата съдебна практика, образуваното наказателно производство не е пречка за движението на гражданския спор за обезвреда от престъпление, предмет на наказателното производство. Установи се реализирането на имуществени и неимуществени вреди в пряка причинна връзка с противоправното деяние. С оглед и наличието на договорно правоотношение по застраховка Гражданска отговорност на делинквента с ответното застрахователно дружество за процесния период, двата главни иска за обезщетение за неимуществени и имуществени вреди, с правна квалификация [чл. 432, ал. 1 от КЗ](#) са основателни и застрахователят е пасивно, материално правно легитимиран да отговаря.

При определяне на размера на обезщетението за неимуществените вреди следва да бъде съобразено ППВС № 4/1968 год., т. 11, според което същите се възмездяват от съда по справедливост. Понятието "справедливост"

по смисъла на чл. 52 ЗЗД е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне размера на обезщетението. Такива обективни обстоятелства при телесните увреждания могат да бъдат характерът на увреждането, начинът на извършването му, обстоятелствата, при които е извършено, допълнителното влошаване състоянието на здравето, причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и пр. От значение са и редица други обстоятелства, които съдът е длъжен да обсъди и въз основа на оценката им да заключи какъв размер обезщетение по справедливост да присъди за неимуществени вреди. В постановени по реда на чл. 290 и сл. ГПК редица решения на ВКС: № 749/05.12.2008 г., по т. д. № 387/2008 г. на II т. о.; № 124 от 11.11.2010 г., по т. д. № 708/2009 г. на II т. о.; № 59/29.04.2011 г., по т. д. № 635/2010 г. на II т. о.; № 66 от 03.07.2012 г., по т. д. № 619/2011 г. се излага становището, че понятието "неимуществени вреди" включва всички онези телесни и психически увреждания на пострадалия и претърпените от тях болки и страдания, формиращи в своята цялост негативни битови неудобства и емоционални изживявания на лицето, ноторно намиращи не само отражение върху психиката, но създаващи социален дискомфорт за определен период от време, а понякога и реална възможност за неблагоприятни бъдещи прояви в здравословното състояние, както и че критерият за справедливост, поради паричния израз на обезщетението, е всякога детерминиран от съществуващата в страната икономическа конюнктура и от общественото му възприемане на даден етап от развитие на самото общество в конкретната държава".

С оглед изложеното, съгласно чл. 51, вр. чл. 52 от ЗЗД, на увреденото лице се дължи обезщетение за причинените от деянието неимуществени вреди, които в конкретния случай имат характера на претърпени болки и страдания вследствие на претърпени телесни увреждания, както и негативни психически промени, пряко свързани с преживения пътен инцидент. Доколкото паричният еквивалент на причинените неимуществени вреди се определя от съда по справедливост, то настоящият съдебен състав намира, че те са еквивалентни на сумата в размер на 30 000 лв. При определянето му съдът съобрази характера на претърпяното телесно увреждане – счупване на костите на лявата подбедрица, последвано от извършена в спешен порядък и наложителна операция – открито наместване на костите и фиксация с метално тяло. Тази телесна увреда е причинила на пострадалата трайно затруднение в движението на левия крак. Основната част на оздравителния процес при Ж. Г.

е протекъл в рамките на около 7-8 месеца, като поне месец и половина тя е била напълно обездвижена и на легло. Налагало ѝ се е да разчита изцяло на помощта на близките си, в това число за хигиенните нужди, да използва памперси, да се учи отново да ходи и да използва крака си, с помощта на помощни средства. Установено е по делото, че въпреки направените две рехабилитации в специализирано болнично заведение, състоянието на ищцата не е напълно възстановено. Тя все още използва подлакътник при движение, изпитва спонтанни болки и болки при ходене. Действително, от заключението на комплексната експертиза следва, че продължаващите телесни страдания на ищцата се дължат и на обстоятелството, че металният фиксатор, поставен при операцията, не е отстранен. Но от обясненията на в.л. Е. в съдебно заседание следва, че такава оперативна интервенция не е и задължителна и решението дали да бъде извършена, принадлежи на пациента. Съдът намира за обясними притесненията на ищцата от операция, която се провежда с използване на упойка (в.л. Е.), тъй като тя е вече в напреднала възраст – над 80 годишна, оперативните интервенции се понасят по-трудно, а възстановителните процеси на тази възраст се по-продължителни. Отново с оглед напредналата възраст на ищцата и обстоятелството, че металният фиксатор не е премахнат, вероятно до края на живота ѝ функцията на крайника няма да бъде напълно възстановена. От събраните гласни доказателства се установява, че в резултат на инцидента ищцата е претърпяла и негативни психологически промени: тревожна е, страхува се да стъпва на увредения крак, връща се в спомените си към злополуката и по тази причина отказва да отиде на главния път, където е станала злополуката, като цяло се страхува от коли и при шума от двигателите заема защитна позиция.

При определяне на размера на обезщетение за неимуществени вреди съдът взема предвид заключението на КСМАТЕ за търпените болки и страдания – в началото те са били много силни, ищцата е претърпяла операция за наместване на счупената кост, била е на стационарно болнично лечение в продължение на една седмица. След това до м. декември 2019 година е била обездвижена на легло, т.е. през този период от време тя не е могла да се обслужва самостоятелно и това при всички случаи е допринасяло за интензитета на физическите и душевните ѝ страдания. Болките, неудобствата, в това число свързани с раздвижването с помощта на патерици, постепенно са намалявали, но са запазили интензитета си поне до края на възстановителния период 7-8 месеца, което също става ясно от изводите на в.л. Е. от КСМАТЕ. Продължават те и сега, макар и имат епизодичен характер и не в същата степен.

Съобразявайки горното, икономическата конюнктура в страната и лимитите на ГО за релевирания период, съдът намира, че горният размер на

обезщетението отговаря на принципа на справедливост съобразно [чл. 52 от ЗЗД](#).

Изложените съображения за основателността на първия главен иск са относими и към претенцията за обезщетение за имуществени вреди. От представените писмени доказателства – фактури е видно, че ищцата е направила разноски за престой в болницата, за закупуване на лекарства и медицински консумативи, на обща стойност 1872,36 лева. От заключението на КСАТМЕ следва, че всички тези разходи са били съотносими и необходими за възстановяването на здравето на ищцата след процесното ПТП. Ето защо искът е доказан и по размер.

Основателни са доводите на дружеството-ответник за допуснато съпричиняване от страна на ищцата, поради допуснато от нея нарушение, като това в причинна връзка с настъпилото ПТП е както следва: Според заключението на КСМАТЕ, което кореспондира и с останалите писмени доказателства, в това число събрани в хода на наказателното производство, ищцата е предприела пресичането на пътно платно, улица в град Любимец, на място, необозначено като пешеходна пътека. Освен това, тя не е изпълнила задължението на пешеходеца - при пресичане на платното за движение пешеходците са длъжни да преминават по пешеходните пътеки при спазване на следните правила: преди да навлязат на платното за движение, да се съобразят с разстоянията до приближаващите се пътни превозни средства и с тяхната скорост на движение. Безспорно е установено по делото, че произшествието се е случило през светлата част от денонощието. Времето е било ясно, а настилната – равна, суха, в прав участък без ограничение на видимостта. Ответницата се е движила с автомобила си равномерно, със сравнително ниска скорост – около 25-30 км/ч, леко отклонявайки траекторията на движението на колата си вляво – т.е. увеличавайки отстоянието между колата и пешеходката Г.. Става ясно от обясненията на в.л. в съдебното заседание, пешеходката е могла да възприеме приближаващия се автомобил, но дали го е възприела – не може да се твърди убедително. Има значение заключението на вещите лица и за това, че няма данни – предходните заболявания на ищцата, в това число мозъчно-съдов инцидент, след който тя е била на поддържаща терапия, да е рефлектирал върху способността □ да възприема правилно обстановката на пътя и да координира действията си с оглед възникнала опасност. От тук следва

изводът, че пешеходката Г. е могла и е била длъжна през цялото време да наблюдава пътната обстановка (след като вече е предприела пресичане на необозначено за пешеходци място) и тогава без каквито и да било затруднения е следвало да възприеме излизането отляво на нея на автомобила на А. Н.. Вместо това ищцата е проявила невнимание, като е избрала да се движи напред към мястото на удара, гледайки само вдясно. Това □ поведение е в нарушение на правилата по чл. 113, ал. 1 т. 1 от Закона за движението по пътищата. Нарушавайки това правило, ищцата е допринесла за настъпване на пътния инцидент, а от там и причиняване на телесното увреждане. Съдът приема, че така допуснатите от ищцата нарушения са в пряка причинно-следствена връзка с настъпилото ПТП и вредоносните последици от него и съпричиняването от нейна страна е в размер на 30%.

По тези съображения, размерите на обезщетенията както за имуществени вреди, така и за неимуществени вреди от процесния деликт, следва да бъдат намалени на основание чл. 51, ал. 2 от Закона за задълженията и договорите, с размера на съпричиняването.

Останалите доводи на ответника в подкрепа на въведеното възражение за съпричиняване са неоснователни и недоказани. Тъй като съдът не приема довода за внезапно излизане на Ж. Г. на пътното платно, по вече изложени съображения, не се касае за нарушение на правилото по чл. 114 от ЗЗДвП.

Поради гореизложеното съдът намира предявения главен иск за обезщетение за неимуществени вреди за основателен и доказан до размер за сумата 21 000 лева. В останалата част до 30 000 лева искът следва да бъде отхвърлен. Искът за имуществени вреди е основателен и доказан до размера 1310,65 лева, ето защо следва да бъде отхвърлен до пълния предявен размер.

Неоснователни са доводите на ответника за недължимост на законната лихва, както и забава на кредитора-ищцата. Съгласно [чл. 432, ал. 1 КЗ](#), отговорността на застрахователя е обусловена от отговорността на прекия причинител на увреждането. При задължение от непозволено увреждане, делинквентът се смята в забава и без покана и дължи лихва от деня на увреждането ([чл. 84, ал. 3 ЗЗД](#)). Разпоредбите на новия КЗ (в сила от 01.01.2016 г.) предвиждат, че застрахователят дължи лихва за забава от един по-късен момент. Настоящият състав се съобразява с формираната съдебна

практика, приемаща, че задължението на застрахователя за изплащане на лихва за забава е регламентирано в чл. 429, ал. 3, изр. 2-ро от КЗ и началният момент на начисляването на лихвата е датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 от КЗ или датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. След предявяване на претенцията по чл. 498 КЗ за застрахователя е налице нормативно предвиден срок за произнасяне по чл. 496 КЗ, като произнасянето и неизплащането в срок на застрахователно обезщетение е свързано с изпадане на застрахователя в забава – чл. 497, ал. 1, т. 1 и т. 2 КЗ, в който случай той дължи лихва за собствената си забава, и – на второ място, с възможност увреденото лице да предяви пряк иск срещу застрахователя в съда на осн. чл. 498, ал. 3 вр. чл. 432, ал. 1 КЗ. Тези правила, обаче, не променят началния момент на дължимост на лихвата по чл. 429 ал. 3 изр. 2 от КЗ. Ето защо възраженията на ответника за непредставяне на всички необходими доказателства за произнасяне по щетата и от там – забава на кредитора, са неоснователни.

В случая няма данни за уведомяване на застрахователя от застрахования за настъпване на процесното застрахователно събитие, а ищцата като пострадала от това събитие, т. е. от процесното ПТП, е предявила претенцията си пред ответника за изплащане на застрахователно обезщетение на датата 07.11.2019 година (разписка на л. 41). Следователно, от тази дата се дължи законната лихва за забава. Но тъй като ищцата претендира законни лихви от по-късна дата – 08.02.2020 година, така следва да се присъди.

На основание чл. 78, ал. 6 ГПК дружеството-ответник следва да заплати по сметка на ОС - Хасково държавна такса в размер на 893,62 лева - съобразно размера на уважените искове.

Ищцата претендира присъждане на деловодни разноси, но искането е неоснователно, доколкото тя не е понесла такива.

В производството пред ХОС ищцата е представлявана при условията на чл. 38, ал. 1, т. 2 вр. чл. 36 ЗА от Адвокатско дружество „Г. и Марков“, което своевременно заявява претенция за присъждане на дължимото адвокатско възнаграждение за защита и процесуално представителство. В зависимост от

изхода на спора, ищцата има право на разноски по чл. 78, ал. 1 ГПК, съразмерно на уважената част от исковете по чл. 432, ал. 1 КЗ, а предвид условията, при които е представлявана, по аргумент от чл. 78, ал. 1 ГПК процесуалният им представител по делото има право да получи възнаграждение за оказаната безплатна правна защита в размер, редуциран съобразно уважената част от исковете. Ето защо възнаграждението следва да бъде изчислено съгласно чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, съобразено с размера, до който исковете са уважени и присъдено в размер на 1441 лева с ДДС (§2а НМРАВ).

С оглед изхода на делото и на основание чл. 78 ал. 3 от ГПК на ответника също се дължат разноски – пропорционално на отхвърлената част на иска. Ответникът има претенция за разноски и доказва такива в размер на 840 лева – заплатени депозити за експертизи, свидетели и съдебни такси, както и за адвокатско възнаграждение – 1486,17 лева, или общо 2326,17 лева. По правилото на чл. 78 ал. 3 от ГПК следва да му бъде възстановена от ищцата сумата 697,85 лева.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Застрахователно акционерно дружество „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ АД, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление град ***** да заплати на **Ж. Й. Г.** с ЕГН ***** от град *****, със съдебен адрес град Хасково, бул. „България“ № 150 ет. 2 офис 217 чрез АК „Г. и Марков“ сумата от **21 000 лева** - обезщетение за неимуществени вреди, представляващи болки и страдания, причинени в резултат на ПТП, станало на 03.10.2019 година, ведно със **законната лихва** върху главницата от **08.02.2020 година** до окончателното ☐ изплащане, като в останалата част до пълния предявен размер 30 000 лева – **ОТХВЪРЛЯ** иска.

ОСЪЖДА „Застрахователно акционерно дружество „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ АД, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление град ***** да заплати на **Ж. Й. Г.** с ЕГН ***** от град *****, със съдебен адрес град Хасково, бул. „България“ № 150 ет. 2 офис

217 чрез АК „Г. и Марков“ сумата от **1310,65 лева** - обезщетение за имуществени вреди, представляващи направени разходи за медицинско лечение на травми, причинени в резултат на ПТП, станало на 03.10.2019 година, ведно със **законната лихва** върху главницата от **08.02.2020 година** до окончателното ☐ изплащане, като в останалата част до пълния предявен размер 1872,36 лева – **ОТХВЪРЛЯ** иска.

ОСЪЖДА „Застрахователно акционерно дружество „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ АД, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление град ***** да заплати в полза на съдебната власт, по бюджетна сметка на ОС - Хасково държавна такса в размер на **893,62 лв.**

ОСЪЖДА „Застрахователно акционерно дружество „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ АД, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление град ***** да заплати на Адвокатско дружество „Г. и Марков“ с БУЛСТАТ *****, със седалище и адрес на управление град София, район Красно село, бул. „Македония“ № 10 вх. 2 ет. 1 ап. 12 сумата 1441 лева с ДДС - адвокатско възнаграждение за оказано безплатно процесуално представителство по чл. 38, ал. 1, т. 2 вр. чл. 36 ЗА на Ж. Й. Г. с ЕГН ***** от град *****, в производството по т.д. № 110/2021 година по описа на ОС-Хасково.

ОСЪЖДА Ж. Й. Г. с ЕГН ***** от град *****, със съдебен адрес град Хасково, бул. „България“ № 150 ет. 2 офис 217 чрез АК „Г. и Марков“ да заплати на „Застрахователно акционерно дружество „Булстрад Виена Иншурънс Груп“ АД, ЕИК ***** със седалище и адрес на управление град ***** сумата 697,85 лева – деловодни разноски съразмерно отхвърлената част от исковете.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред АС - Пловдив в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Хасково: _____